

EZ VAGYOK

**ÉN,
ZLATAN
IBRAHIMOVIĆ**

DAVID LAGERCRANTZ elbeszélésében

*A könyvet a családomnak és a barátaimnak ajánlom,
és mindenkinek, aki figyelemmel kísérte,
hogyan alakul a sorsom, és kitartott mellettem
jóban és rosszban.*

*Ajánlom azoknak a gyerekeknek,
bárhol is éljenek a világon, akik kilógnak a sorból,
akik úgy érzik, hogy mások, mint a többiek,
és akiket tévesen ítélnek meg.*

*Nincsen azzal semmi baj,
ha valaki más, mint a többiek.*

*És nincs annál fontosabb, mint hogy higgyetek magatokban.
Számomra ez volt a megoldás, bármilyen helyzetbe kerültem.*

EZ VAGYOK **ÉN,**
ZLATAN
IBRAHIMOVIC
DAVID LAGERCRANTZ elbeszélésében

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2012

1

Egyik nap odajött hozzám Pep Guardiola, a Barcelona edzője. A szokásos sűrű öltönyét viselte, és mint általában, most is komoly képet vágott. Látszott, hogy aggódik valami miatt.

Jól kijöttünk, bírtam a fickót, Guardiola persze nem egy Mourinho vagy Capello, de jó fejnek tartottam. Mindez még a vitánk előtt történt. A világ legjobb csapatában játszottam, és hetvenezren vártak a Camp Nouban. Semmi nem árnyékolta be az életemet. Persze az újságok mindig találtak valami köztökönivalót. Azt írták, hogy rossz fiú vagyok, szóval nem kíméltek. Azt is írták, hogy nehezen kezelhető vagyok. De mégis itt voltam. Helena és a gyerekek is jól érezték magukat. Volt egy gyönyörű házunk Esplugues de Llobregatban. Jól éreztem magam a bőrömben. Mindenem megvolt.

– Figyelj csak! – mondta Guardiola. – Tudod, mi itt a Barcában a földön járunk.

– Értem – mondom neki. – Persze, értem.

– Szóval, itt nem jövünk Ferrarival meg Porschéval edzésre.

Nem szóltam be neki, hogy mi a franc köze van ahhoz, hogy mivel jövök edzésre, csak bólintottam. Közben arra gondoltam, hogy mit akar ezzel. Milyen üzenet rejtőzik a szavai mögött? Gondolhatod, semmi szükségem arra, hogy bizonygassam, milyen vagány vagyok. Nem vagyok az a menő kocsival a járdán parkoló típus. Bár szeretem

az autókat. Az autó a szenvedélyem. De fogtam az üzenetet, ami olyasmi volt, hogy nehogy azt képzeld magadról, hogy vagy valaki!

Akkor már rég fölfogtam, hogy a Barcelona inkább egy iskola, egy intézmény. A játékosok makulátlanok voltak, nem találtál rajtuk kivetnivalót. És akkor itt játszott egy régi haverom, Maxwell is, akit még az Ajaxból és az Interből ismertem. Itt senki nem tett úgy, mintha szupersztár lenne. Messi, Xavi, Iniesta – úgy viselkedtek, mint az iskolásfiúk. A világ legjobb focistái szófogadó kisszácok voltak. Én meg semmit sem értettem az egészből. Nevetségesnek éreztem a helyzetet. Tételezzük fel, hogy Olaszországban azt mondja az edző egy sztárfocistának, hogy pattanj, akkor az nem érti, hogy miért. Miért kellene pattannia?

A Barcánál másképp volt. Itt mindenki ugrott már a legkisebb intésre is. Nem illettem bele a képbe. Egyáltalán nem. Mégis azt gondoltam, jobban járok, ha megbarátkozom a helyzettel. Nem erősítek rá a velem kapcsolatos előítéletekre. Megpróbáltam alkalmazkodni. Túlzottan is. Lehettem volna okosabb. Mino Raiola, az ügynököm, azt mondta:

– Mi van veled, Zlatan? Nem ismerek rád!

Mások is így voltak ezzel. Nem értették az egészet. Én meg egyre szomorúbb lettem. Amikor még a Malmöben játszottam, volt egy életfilozófiám. Az, hogy azt adom, aki vagyok. Szartam rá, hogy mások mit gondolnak. Soha nem bírtam a jófiúkat. Azokkal jöttem ki jól, akik áthajtottak a piroson. Érted, hogy mire gondolok? De akkoriban... soha nem azt mondtam, amit gondoltam.

Azt mondtam, amiről azt gondoltam, hogy elvárják tőlem. Elég beteg dolog volt. A klub Audijával jártam, és beálltam a jófiúk közé. Vagyis úgy tettem, mintha beálltam volna a sorba. Úgy tűnt, nem különbözöm semmiben a többiektől. Unalmas lettem. Nem az a Zlatan voltam, akinek addig ismertek. Utoljára akkor éreztem így magam,

amikor bekerültem a malmói gimnáziumba, a Borgarskolanba, és először láttam olyan csajokat, akik Ralph Laurent-cuccokban feszítettek, én meg majd beletojtam a gatyámba, amikor randizni hívtam őket.

Nagyon jól indítottam a szezont. Egyik gólt rúgtam a másik után. Megnyertük az Európai szuperkupát. Fürödtem a dicsőségben. Én domináltam a csapatban. De mégsem voltam önmagam. Valami történt. Semmi kézzelfogható, de történt valami. Hallgattam, és ez életveszélyes, hidd el! Dühösnek kell lennem ahhoz, hogy jól tudjak játszani. Ordítanom kell, hogy túléljem. Ezzel szemben mindent magamba fojtottam. Talán a sajtó miatt. Nem tudom.

Még soha senki nem fizetett ennyit egy igazolásért, az újságok arról cikkeztek, hogy problémás vagyok, vannak rossz tulajdonságaim, szóval, kaptam hideget-meleget. Megmondták, hogy a Barcában nem kedvelik a feltűnést, én meg be akartam bizonyítani, hogy igen, megy ez nekem is. Csakhogy egyre kevésbé szórakoztatott a dolog.

Még az is megfordult a fejemben, hogy befejezem a focit. De az eszembe sem jutott, hogy fölbontsam a szerződést. Hiszen profi vagyok. Ettől függetlenül elment a kedvem. És akkor jött a karácsony. Elmentünk Áréra, ahol kikölcsönöztem egy motoros szánt. Szükségem volt egy kis akcióra. Úgy vezetek, mint egy örült. Száguldoztam már háromszázhuszonöttel is a Porsche Turbómmal, csak úgy porzolt utánam az út. Jobb, ha bele sem gondolok, mennyi örültséget csináltam. És ott fenn, a hegyekben is, száguldoztam a motoros szánnon, és veszettül jól éreztem magam.

Végre egy kis adrenalinlöket! Végre önmagam lehettem megint. És akkor azt gondoltam, minek folytassam? Hiszen van pénzem. Semmi szükségem arra, hogy idióta edzőkkel vesződjem. Inkább élvezni kellene az életet, együtt lenni a családdal. Ott, a hegyek között jól éreztem magam. Ám ez nem tartott sokáig. Amikor visszatértünk

Spanyolországba, bekövetkezett a katasztrófa. Na, nem azonnal, de már érezni lehetett, hogy közeledik.

Rengeteg hó esett. A spanyolok úgy viselkedtek, mintha azelőtt soha nem láttak volna havat. Fent a hegyen, ahol laktunk, keresztbe álltak az autók az úton, és Mino, az az örült, az a kedves örült – mielőtt bárki félreértené, hogy örültnek nevezem –, szóval Mino a könnyű bőrcipőjében és széldzsekijében reszketett, mint a nyárfalevél. Mindenesetre rábeszélte, hogy az Audival menjek. Azután rosszul alakultak a dolgok. A lejtőn elvesztettem a kontrollt a kocsi felett, és nekiütköztünk egy betonfalnak. Tönkretettem a kocsi jobb első féltengelyét.

A csapat többi tagja is ütközött a hóvihár miatt, de egyikük kocsija sem sérült meg úgy, mint az enyém. Szóval megnyertem az ütközési versenyt is, ezen jól szórakozott mindenki. Tetszett a helyzet. Jól éreztem magam. És akkor Messi pampogni kezdett. Lionel Messi szuper játékos. Nem ismertem valami jól. Nagyon mások vagyunk. Tizenhárom évesen került a Barcához. Belenőtt ebbe a kultúrába, és semmi baja nem volt ezzel az iskolásfiús baromsággal. A csapatban köréje épül a játék, ami tulajdonképpen teljesen érthető. Lionel Messi nagyon jó. Azután jöttem én, és több gólt rúgtam, mint ő. Szóval, Messi odament Guardiolához, és azt mondta neki:

– Nem akarok többé a jobb szélen játszani. Mi lenne, ha bemennék középre?

Középen, jobbra fent én voltam. De Guardiola ezzel nem törődött. Megváltoztatta a felállást. A négy-három-háromról áttért négy-öt-egyre, én elől, Messi közvetlenül mögöttem. A labda Messitől jutott el hozzám, nem játszhattam úgy, ahogy szerettem volna. Nekem szabadságra van szükségem. De Guardiola feláldozott. Ez volt a helyzet. Korlátozta a szabadságomat. Oké, értem, hogy miért tette, Messi volt a sztár.

Guardiola kénytelen volt figyelembe venni, hogy mit mond.

Dühös voltam. Egyik gólt lőttem a másik után. Hogy teheti meg, hogy egyetlen emberhez igazítja a csapat játékát? Nem értettem, hogy akkor miért vett meg engem. Mi a pokolnak fizetett ki ennyi pénzt, ha háttérbe akarja szorítani a játékomat? Guardiolának mindkettőnkre gondolnia kellett volna. A csapatban egyre feszültebb lett a hangulat. Én voltam a legdrágább vételük, viszont nem találtam a helyem az új felállásban. Nem engedhették meg maguknak azt, hogy rosszul érezzem magam. Txiki Begiristain, a sportigazgató, azt mondta, hogy beszélnem kell az edzővel.

– Tisztázd a helyzetet!

De nem tetszett a dolog. A csapat játékosaként az volt a dolgom, hogy elfogadjam az új felállást. És így is tettem. Azután az egyik haverom azt mondta:

– Zlatan! Gondolj bele, a Barca vett egy Ferrarit, de úgy vezeti, mint egy Fiatot.

Oké, gondoltam, ez egy nagyon jó érv. Guardiola egyszerűen lefokozott. És ezzel ártott az egész csapatnak.

Odamentem hozzá. Gondoltam, edzés közben megbeszélhetjük a dolgot. Nem akartam balhézni.

– Nem akarok vitatkozni. Eszem ágában sincs. Csak szeretném, ha megbeszélénk – mondtam neki, mire ő bólintott.

Az volt az érzésem, hogy fél belemenni a beszélgetésbe, ezért folytattam:

– Ha mégis úgy gondolod, hogy balhézni akarok, már megyek is.

– Semmi gond. Fontos, hogy a játékosok elmondják, amit akarnak.

– Oké – mondtam, és folytattam: – Szerintem nem használjátok ki, amire képes vagyok. Ha csak egy góllövőt akartok a csapatban, akkor Inzaghit kellett volna megvennetek vagy valaki mást. Nekem térre van szükségem, nem pedig arra, hogy egy helyben ugrándozzak

és fejlégessek. Kilencvennyolc kiló vagyok. Alkalmatlan erre a fizikumom.

Guardiola nem szólt egy szót sem. Idegesítő volt a hallgatása.

– Szerintem jó lesz, ha ott játszol.

– Nem, nem lesz jó. Akkor inkább ültess a kispadra! Minden tisztelem a tiéd, de az a helyzet, hogy feláldozol egy másik játékos kedvéért. És ez nem lesz jó így. Olyan ez az egész, mintha vettetek volna egy Ferrarit, de úgy vezetnétek, mintha Fiat lenne.

Guardiola konokul hallgatott, majd azt felelte:

– Oké, talán tévedtem. Ez az én problémám. Meg fogom oldani.

Örültem, hogy ezt mondja. Meg fogja oldani. Máris sokkal jobban éreztem magam. Csakhogy később jött a hidegzuhany. Guardiola nem foglalkozott velem. Engem nem nagyon érdekelt az egész, csináltam, amit jónak gondoltam, és az új pozícióm ellenére újabb és újabb gólokat lőttem. De nem olyan jó kis gólokat, mint Olaszországban. Túlságosan fent voltam. Nem a tőlem megszokott Ibrahimović-gólok voltak. Semmi ibra-ka-dabra. De mégis... Amikor az Arsenal ellen játszottunk a Bajnokok Ligájában, az új Emirates Stadionban, totálisan lejátszottuk őket. Forró volt a hangulat, az első húsz perc egyszerűen elképesztő volt. Lőttem egy gólt. Egy-null. Azután még egyet. Kettő-null. Szép gólok voltak. Nem érdekelt, hogy mit mond Guardiola. Csináltam, amit jónak láttam!

Azután lecseréltek, és az Arsenal visszavágott, kettő-egy, majd kettő-kettő lett. Idegesítő volt. Utána megsérült a vádlim. Szerintem a legtöbb csapatban téma lett volna a sérülésem, de Guardiolát mintha nem érdekelte volna. Egy mukkot sem szólt. Három hétig nem tudtam játszani, és az edzőm egyszer sem kérdezte meg, hogy vagyok.

– Hogy vagy, Zlatan? Tudsz már játszani a következő meccsen?

Még csak nem is köszönt. Kerülte a pillantásomat. Ha bementem valahová, ahol ő is ott volt, inkább kiment, ha meglátott. Mi a franc történt? Csináltam valamit? Mondtam valami rosszat? Miért nem bírja a pofám? Nagyon felzaklatott az egész. A végén már aludni sem tudtam.

Állandóan ez járt a fejemben. Na, nem azért, mert annyira szükségem volt Guardiola szeretetére. Felőlem aztán utálhatott. Nekem az ilyesmi inkább energiát ad. Felpörget. Ebben a helyzetben viszont elvesztettem a kontrollt. Beszéltem a többiekkel. Ők sem értették. Megkérdeztem Thierry Henryt. A francia válogatott történetének legjobb góllövője. Kemény fickó. És még most is hihetetlenül jó. Neki sem volt túl jó kapcsolata Guardiollával.

– Mit csináljak, ha nem köszön nekem, ha nem néz a szemembe?
– kérdeztem. – Fogalmam sincs róla, mi történhetett.

– Én sem tudom – mondta Henry.

Attól kezdve mindig volt miről beszélünk.

– Na, Zlatan, ma rád nézett?

– Csak a hátát láttam!

– Gratulálok, ez aztán a haladás!

Ezzel ugyan nem nagyon mentünk semmire. Engem továbbra is idegesített Guardiola viselkedése, és újra és újra feltettem magamnak a kérdést:

– Mit tettem? Hol hibáztam?

Senki nem tudott válaszolni a kérdéseimre. Végül rájöttem, hogy Guardiola fagyossága a pályán elfoglalt pozíciómmal kapcsolatos beszélgetésünk miatt van. Más magyarázatot nem találtam. Beteg egy helyzet. Képes emiatt keresztülnézni rajtam? Gondoltam, az lesz a legegyszerűbb, ha szembeítem a helyzettel. Odamentem hozzá, de nem foglalkozott velem. Idegesnek tűnt. Be kellett volna jelentkeznem

hozzá, hogy megkérjem, magyarázza már el, mi történik. De nem. Épp eleget hajbókoltam már előtte.

Ez az ő problémája. Bár jó lett volna tudni, hogy valójában mi az a probléma. Azt hiszem, nem tud mit kezdeni az erős személyiségekkel. Kedves kis iskolásfiúkra van szüksége, vagy ami még rosszabb, képtelen szembenézni a problémáival. Még nehezebbé téve ezzel a helyzetet.

Így is lett.

Az izlandi vulkánkitörés miatti hamufelhő lehetetlenné tette a légiközlekedést Európában. Milánóba készültünk, hogy a San Siróban játsszunk az Inter ellen. Kénytelenek voltunk buszra szállni. Valami okostojás a Barcából azt gondolta, hogy ez remek ötlet. Az eredmény katasztrofális lett. Tizenhat órába telt, mire megérkeztünk Milánóba. Az egyik legfontosabb mérkőzés volt, Bajnokok Ligája elődöntő. Én már felkészültem a hisztérikus fogadtatásra az egykori arénámban, az előző csapatom ellen. Semmi gond, az ilyesmi inkább fölspannol. Amúgy nem volt túl jó a hangulat. Azt hiszem, Guardiolának volt némi nézeteltérése Mourinhóval.

José Mourinho igazi sztár. Már a Portóval megnyerte a Bajnokok Ligáját. És volt az edzőm az Interben. Állati jó fickó. Amikor először találkozott Helenával, azt súgta a fülébe:

– Helena, három dologra kell csak odafigyelned. Etesd Zlatant, hagyd aludni, és tedd boldoggá!

Ez a fickó mindig megmondja, amit akar. Nagyon bírom. Ő a főnök. Ugyanakkor törődik is mindenkivel. Tökéletes ellentéte Guardiolának. Ha Mourinho mondott valamit, Guardiola biztos, hogy az ellenkezőjét tette. Állandóan összehasonlította magát vele.

– Nem Mourinhóval fogunk találkozni – mondta –, hanem az Interrel. – Mintha abban a hitben ültünk volna be a buszba, hogy az edzővel fogunk játszani. Guardiola folytatta a filozofálást. Semmi

kedvem nem volt odafigyelni. Összevissza hablatyolt vérről, izzadságról meg könnyekről. Tiszta baromság volt az egész. Még soha nem hallottam, hogy ennyi hülyeséget összehordott volna valaki. Azután odajött hozzám. Edzettünk. Hallottam, hogy az emberek azt kiabálják a San Siróban:

– Itt van Ibra!

Amikor Guardiola odaért hozzám, megkérdezte:

– Tudsz játszani az elejétől?

– Persze – feleltem. – Jól vagyok.

– De felkészültnek érzed magad?

– Igen. Jól érzem magam.

– Felkészültnek érzed magad? – ismételte, mint valami átkozott papagáj. Elégé felhúzott.

– Figyelj, nyomorúságos volt az út, de jó passzban vagyok. A sérülésem meggyógyult. Mindent bele fogok adni.

De Guardiola mintha nem hitt volna nekem. Nem tudtam mire vélni az egészet, úgyhogy felhívtam Mino Raiolát. Gyakran fel szoktam hívni. A svéd újságírók sokszor megírták, hogy Raiola Zlatan rossz szelleme. Sok mindent lehet mondani Minóról. Én csak annyit mondok, hogy Mino egy zseni.

– Mit akarhat Guardiola? – kérdeztem tőle.

Nem tudtunk rájönni. És már nem is akartunk foglalkozni vele. Lényeg, hogy a meccs elejétől játszottam, egy-nullra vezettünk, de egyenlítették. Fordult a kocka. Aztán a hatvanadik percben lecsérték, és veszítettünk három-egyre. Szar helyzet volt. Dühös voltam. Régebben, még az Ajaxnál, napokig sőt hetekig emésztettem volna magam egy ilyen vereség miatt. Azóta változott a helyzet. Itt volt Helena és a gyerekek. Sokat segítenek abban, hogy ne akadjak le egy ilyen helyzeten, és képes legyek továbblépni. Most arra kellett koncentrálnom, hogy milyen lesz a visszatérésem a Camp Nouba.

Iszonyú fontos volt, milyen lesz, napról napra érezhetőbb volt a feszültség.

Nagy volt rajtam a nyomás. Ott vibrált a levegőben. Nyernünk kellett, csak úgy térhettünk vissza. Legszívesebben elfelejteném az egészet, vagy mégsem, nem akarom elfelejteni, mert ez a pillanat is csak erősebbé tett. Egy-nullra győztünk, de ez nem volt elég. Kies-tünk a Bajnokok Ligájából. Guardiola ettől kezdve úgy nézett rám, mint a véres rongyra, mintha mindez az én hibám lett volna. Ezzel betelt a pohár, kész, az utolsó kártyát is kijátszottuk. Már attól rossz-szul éreztem magam, ha beültem az Audiba, amit a klubtól kaptam.

Csak ültem a csapat öltözőjében, és szarul éreztem magam. Guardiola úgy nézett rám, mint egy idegenre, aki csak azért van, hogy őt bosszantsa. Nem volt bölcs dolog a részéről. Egyre fagyosabb lett köztünk a viszony, olyan volt, mintha kőből lenne. Semmilyen fogható életjelet nem bocsátott ki magából, én meg egyre kevésbé szerettem ott lenni.

Már nem tartoztam a csapathoz, és amikor a Villareallal játszo-tunk, öt percet kaptam. Öt percet! Csak úgy forrt bennem a düh. Nem az öt percért. El tudtam volna fogadni, ha azt mondja, hogy nem vagy már elég jó, Zlatan. Nem vagy már ide való!

Guardiola azonban egy szót sem szőtt, nem adott magyarázatot. Megelégedtem a helyzetet. Majd felrobbantam. Guardiola helyében én félttem volna. Nem azért, mintha boldog-boldogtalannak nekiron-tottam volna! Volt ugyan egy-két balhém, de még soha nem vertem meg senkit, jó, oké, volt olyan, hogy lefejeltem valakit. Még most is, ha felhúznak, el tudom veszíteni a fejem. Akkor tényleg jobb, ha nincs senki a közelemben. Hogy a lényegre térjek, a meccs után be-mentem az öltözőbe, eszem ágában sem volt balhézni. Tény, hogy el voltam keseredve, az öltözőben meg bent ült az ellenségem, és a ko-pasz fejét vakargatta. Rajtunk kívül nem nagyon volt más odabenn.

Talán csak Touré és még néhányan.

A földön a fémdoboz, amiben az edzőcuccainkat tartottuk. Hát azt nem csak néztem, hanem úgy felrúgtam, hogy vagy három métert repült, de lehet, hogy többet is, nem tudom.

– Te töketlen fasz! – ordítottam Guardiolának, és biztos, hogy nem ez volt az egyetlen sértés, amit a fejéhez vágtam. – Teleszarod a gatyádat, ha csak meglátod Mourinhót. Menj a picsába!

Órjöngtem. Valami olyasmire számítottam, hogy majd azt mondja: nyugodj meg, nem beszélhetsz így az edződdel. Csakhogy ő nem ilyen. Guardiola egy beszari alak. Mint valami kényszeres rendmániás, összeszedte a cuccokat a földről, majd kiment az öltözőből. Soha többé nem beszélt erről. Soha. A szóbeszéd persze terjedt. A buszon mindenki izgatott volt.

– Mi történt? – kérdezték.

Semmi, gondoltam magamban. Csak elhangzott néhány őszinte szó. Képtelen voltam beszélni róla. Dühös voltam. Az edzőm és főnököm heteken át semmibe vett, és még csak meg sem magyarázta, hogy miért. Beteg helyzet volt ez így. Normális emberek megbeszélik az illetet, és aztán továbblépnek. De itt mindenki kussolt. Nagy volt rajtam a nyomás.

– Huszonnyolc éves vagyok. Huszonnyolc gólt rúgtam, és tizenöt gólpasszt adtam a Barcelonában. Mégis levegőnek néznek. Fogadjam el a helyzetet? Tegyek úgy, mintha mi sem történt volna? Nem!

Amikor megtudtam, hogy csere leszek az Almeria elleni meccsen, eszembe jutott, amit Guardiola az autókkal kapcsolatban mondott, hogy a Barcelonában nem szokás Ferrarival vagy Porschéval edzésre járni. Mi ez a baromság? – gondoltam. – Azzal járok, amivel akarok. Lesz mivel felbosszantani a sok idiótát. Beültem a Ferrarimba, és gázt adtam, majd leparkoltam ott, ahol edzettünk. Jó nagy cirkusz lett belőle. Az újságok megírták, hogy az autóm annyiba kerül, mint

az Almeria összes játékosának egyhavi fizetése. Nem érdekelt, mit firkálnak. A sajtóbotrány már csak hab volt a tortán. Elhatároztam, hogy nem hagyom magam.

Elhatároztam, hogy felveszem a kesztyűt, majd én megmutatom nekik. Elég keményfejű fickó voltam azelőtt, de most nem akartam elkapkodni a dolgokat, úgyhogy felhívtam Minót. Tudtam, hogy lesz néhány használható ötlete. Azután felhívtam néhány havert is.

Kíváncsi voltam mások véleményére, de mindenki másképp látta a dolgot. A rosegárdi haverjaim azt mondták, hogy lejönnek Spanyolországba, és szétverik az egész kócerájt. Örültem, hogy mellettem állnak, de nem igazán ez lett volna a helyes megoldás. Beszéltem Helenával, a feleségemmel is. Szerettem volna tudni, hogyan fest a dolog az ő szemszögéből. Tapasztalt, bátor nő.

– Sokkal jobb apa vagy mostanában. Ha nem érzed jól magad egy csapatban, mi itt vagyunk neked akkor is – mondta biztatóan. Bol-dogga tett, amit mondott.

Rúgtam egy kicsit a labdát a fiúkkal, azon voltam, hogy mindenki jól érezze magát, aztán leültem a videojátékaimhoz. Kicsit függő voltam. Néha teljesen magába szippantott a játék. Amikor az Internél voltam, néha hajnali négyig, ötig is fennmaradtam. Másnap úgy mentem edzésre, hogy alig aludtam két-három órát, úgyhogy kénytelen voltam fegyelmezni magam, semmi Xbox vagy Playstation este tíz után.

Nem engedhetem meg magamnak, hogy ilyesmivel töltssem az időt, és Spanyolországban tényleg törekedtem arra, hogy alkalmazkodjam, inkább a családommal legyek, lazítsak a kertben, néha meg-igyak egy sört. Nem is volt bajom ezzel az oldalával az itteni életnek. Ám azokon az éjszakákon, amikor álmatlanul hánykolódtam, vagy az edzéseken, amikor együtt kellett lennem Guardiollával, sötét gondolataim támadtak. Ökölbe szorult a kezem, és azon tanakodtam,

hogyan fogok visszavágni. Addigra megértettem, már nincs visszaút.
Itt az idő, hogy megmutassam az igazi éneket.

Kiemelheted az embereket a gettóból, ahol fölnőttek, de nem fogják elfelejteni, honnan jöttek.

2

Kölyökkoromban kaptam egy biciklit. Egy BMX-et. Fido Didónak neveztem el, a tüsihajú, tökös kis rajzfilmfiguráról. A bringámat aztán ellopták a Rosengård fürdő elől. A faterom odajött, hogy igazságot tegyen. Ő az a fazon, aki mellkasig kigombolja az ingét, és feltűri az ingujját, majd azt mondja: Senki nem érhet a gyerekemhez! Semmit nem vehettek el tőle. Csakhogy nem sikerült igazságot tennie. Még neki sem, pedig ő aztán beleváló fickó. Búcsút mondhattam a bringámnak. Teljesen odavoltam.

Aztán én is elkezdtem biciklit lopni. Feltörtem a zárat. Bang, bang. Ennyi. És az enyém volt a cucc. Mesterien loptam a bringákat. Eleinte ártatlan játéknak tűnt, de később elfajultak a dolgok. Egyik alkalommal fekete szerelésben indultam portyázni, mintha egy Rambo filmből léptem volna ki, és egy erővágóval elvágtam egy katonai bringa láncát. Kurva jó gép volt. Csíptem. Őszintén szólva, inkább az adrenalinról szólt az egész, mint a bringáról. Elkezdtem körözni a sötétben, megdobáltam a házak ablakát tojással, meg ami még a kezembe akadt, és közben őrült sebességgel tekertem.

A Wessels áruházban, odakint Jägersrón, történt egy eset. Nagyon kínos volt, de megérdemeltem, tényleg. A nyár közepén beöltöztünk az egyik haverommal pufidzsekibe, tök idiotán néztünk ki, aztán a dzsekik alá rejtettünk, amit csak tudtunk, négy pingpongütőt, meg egy csomó más szarságot. Vittük, amit találtunk.

– Kisapáim! – szólt ránk a biztonsági őr, mikor próbáltunk ki-
slisszolni mellette. – Ezt itt ugyan hogy fogjátok kifizetni?

Én erre előkotortam a zsebemből hat tízörést, és megmutattam
neki.

– Hát ebből, faszikám.

Sejthettem volna, hogy nincs túl nagy humorérzéke, megszívtam,
úgyhogy elhatároztam, hogy mostantól profi módon kell csinálnom.
Idióta egy kölyök voltam.

Nem voltam túl magas. Nagy volt az orrom, és selypítettem. Járt
hozzám az iskolába egy logopédus, hogy megtanítsa, hogyan ejtsem
helyesen az 's'–eket. Iszonyú megalázónak éreztem, és úgy gondol-
tam, hogy meg kell védenem a jogaimat. Mellesleg, képtelen voltam
megülni a fenekemen. Biztonságban hittem magam, csak azért, mert
gyorsan tudtam futni. Rosengårdban laktunk, Malmö mellett. A vá-
ros tele volt szomáliaiakkal, törökökkel, jugókkal, lengyelekkel és ki
tudja még, milyen nációkkal, és svédekkel. Durva dolgaink voltak.
Mindent leszartunk, nehéz volt minket kordában tartani.

A Cronmansvägen laktunk, a negyedik emeleten, kevés ölelést
kaptunk, meg ilyesmit. Senki nem kérdezte meg: Milyen volt az is-
kolában, kisfiam? Senki nem segített a leckeírásnál, és senkit nem ér-
dekelt, hogy vannak-e problémáim. Megtanultuk, hogy egyedül kell
boldogulnunk, és nem volt helye nyafogásnak, ha nem tetszett vala-
mi. Nem maradt más választásunk, mint összekapni magunkat. Ká-
osz volt körülöttünk, hangoskodás, olykor verekedés. Nem nagyon
számíthattunk megértésre. Egyik nap leestem a tetőről a napköziben.
Jókora kék foltok éktelenkedtek rajtam. Sírva mentem haza, és arra
számítottam, hogy megsimogatják a fejem, vagy legalább kedvesen
szólnak hozzám. Ehelyett kaptam egy pofont.

– Mi a fenét kerestél a tetőn?

Senki nem mondta, hogy szegény kisfiam!

– Te szerencsétlen bolond! Hogy juthatott eszedbe? Majd ez kijózanít!

Teljesen kikészültem, és elrohantam otthonról.

Anyámnak nem nagyon volt ideje arra, hogy megvigasztaljon. Beleszakadt a munkába, hogy el tudjon tartani bennünket. Igazi harcos. De ennél többet nem tudott tenni értünk. Kemény asszony, és félelmetes párbeszéddek zajlottak otthon. Mi soha nem mondtunk olyasmit, hogy: Drágám, ideadnád nekem a vaját? Gyakrabban hallottam azt, hogy: Add már ide a tejet, te idióta! Sokszor vágtuk egymásra az ajtót, és hallottam anyám sírását. Szeretem anyámat. Nehéz élete volt. Tizennégy órát dolgozott nap mint nap. Néha segítettünk neki, levittük a szemetet stb., ezért kaptunk néha zsebpénzt. Időnként összeomlott.

Fakanállal vert minket, és ha eltörött, nekünk kellett lemenni, hogy vegyünk egy újat, mintha mi tehattünk volna arról, hogy túl erősen ütött. A mai napig emlékszem arra, hogy egyszer mennyire kihoztam a sodrából. Találtam az iskolaudvaron egy téglát, és betörttem vele egy ablakot. Anyám tombolt haragjában. Mindig tombolt, ha kárt okoztunk, és azt ki kellett fizetnie. Nekem esett a fakanállal. Bang, bang, csattogott rajtam a kanál, és talán ez is összetört. Már nem emlékszem. Egy másik alkalommal a sodrófával akart megverni, mert már nem volt otthon fakanál, de elkerültem az ütéseket. Úgy döntöttem, hogy beszélek Sanelával.

Sanela az egyetlen testvérem, akivel közös az apánk. Két évvel idősebb nálam, és nagyon belevaló csaj. Azt mondta, hogy ez már tényleg túlzás. Valami megoldást kell találnunk. Őrület, amit anya csinál. El is mentünk az Icába, és vettünk néhány fakanalat, és odaadtuk anyának karácsonyra.

Azt hiszem, anyánk nem értette az iróniát. Valahogy nem voltak erre antennái. Ő azzal törődött, hogy legyen étel az asztalon. Minden

energiáját ez emésztette fel. Sokan voltunk otthon, a többiek a féltestvéreim voltak. De sokan el is mentek otthonról, és megszakitottak minden kapcsolatot a családdal. Ott volt a kisöcsém, Alexander, akit csak Kekinek hívtunk, és a pénz semmire nem volt elég. Az idősebb testvéreink támogattak bennünket, kisebbeket. Különben nem boldogultunk volna. Sokszor volt ketchupos tészta ebédre, de előfordult, hogy a haveroknál ettünk, vagy apám nővérénél, Hanifénél, aki ugyanabban a házban lakott, ahol mi, és ő volt az első a családban, aki Svédországban telepedett le.

Úgy kétéves lehettem, amikor anya és apa elvált. Alig emlékszem valamire ebből az időből. Talán jobb is így. Nem volt valami jó a házasságuk. Veszekedtek, marták egymást. Azért házasodtak össze, hogy apánk tartózkodási engedélyt kapjon, és feltételezem, hogy nem véletlenül kerültünk valamennyien anyánkhoz a válás után. Hiányzott az apám. Neki jobb sora volt, és izgalmasabb volt az élet körülötte. Sanela és én minden második hétvégén találkoztunk apával, ilyenkor a régi kék Opel Kadettjével jött értünk. Sétálni vitt minket a Pildams parkba, vagy Önre, ami egy félsziget Limnham mellett. Hamburgerrel és jégkrémmel etetett minket. Egyszer olyan nagylelkű volt, hogy vett mindkettőnknek egy-egy Nike Air Max edzőcipőt, talán egy rugóba kerülhetett neki, nem tudom. Az enyém zöld volt, Saneláé rózsaszín. Senkinek nem volt olyan a környéken, nagyon menőnek hittük magunkat. Jól éreztük magunkat a faterral, még pizzára megkólára is adott ötven koronát. Jó volt a melója, és született még egy fia, Sapko. Igazi hétvégi apuka volt.

Sanela nagyon jó futó volt. Ő volt a leggyorsabb hatvan méteren a korosztályában, nem volt nála gyorsabb egész Skánében. Apánk rettenetesen büszke volt rá. Kocsival vitte edzésre.

– Jó vagy, Sanela! De lehetsz még jobb is.

Apánk nem elégedett meg soha semmivel.

Ne légy soha elégedett, ez volt a jelszava.

Aznap én is velük voltam. Valami nem volt rendben. Sanela egész úton nem szólt egy szót sem. Magában küzdött a sírással.

– Mi történt? – kérdezte apa.

– Semmi – felelte a nővérem. De apánk nem nyugodott. Újra megkérdezte, és Sanela elmesélte az igazat.

Nem szeretnék belemenni a részletekbe, ez a nővérem története. Apám olyan, mint a kölykét védő oroszlán. Bármire képes volt, ha a gyerekéről volt szó. Különösen Saneláról, az egyetlen lányáról. Óriási botrány kerekedett kihallgatásokkal, gyámhatósággal. Nem sokat fogtam fel az egészszövből, még csak kilencéves voltam.

1990 ősze volt. Próbáltak távol tartani az eseményektől, de éreztem, hogy valami nincs rendben otthon. Az egyik féltestvérem ráment a drogra, nehéz cuccokra. Rejtegette otthon az anyagot. Gyakran volt botrány körülötte, zűrös alakok hívogatták, mindig titkolt valamit. Valaminek történnie kellett. Egy alkalommal anyámat őrizetbe vették orgazdaságért. Az egyik ismerőse kérte meg, hogy vigyázzon egy nyakláncra. Anyám engedelmeskedett. Fel sem fogta, hogy mit csinál. Nemsokára kiderült, mibe keveredett. Betört a lakásunkba a rendőrség, és elvitték őt. Iszonyatos érzés volt. Nem értettem, miért nincs velünk anya.

A Sanelával történtek után anya egyre gyakrabban sírt. Elmentem otthonról. Kimentem, és futottam. Vagy rúgtam a labdát. Akkor még csak egy kislány voltam, aki szeretett focizni. Időnként szörnyű dühkitöréseim voltak, ordibáltam az emberekkel, és neki mentem a csapattársaimnak. De a foci az enyém volt, az én játékom. Rúgtam a labdát, amikor csak tudtam, a kertben, a pályán, a szünetekben. A Värner-Rydén iskolába jártunk, Sanela ötödikbe, én

harmadikba. Senkinek nem volt kétsége afelől, hogy kettőnk közül melyikünk a szorgalmasabb. Sanela az öcsénk, Keki pótmanája volt, és neki kellett törődnie velünk, amikor az idősebb testvéreink elmentek. Nagyon igyekezett. Ő nem az a diáklány volt, akit behívatott az igazgató, hogy megmossa valamiért a fejét. Ezért kezdtem nyugtalanodni, amikor szólt az igazgató, hogy menjünk be hozzá. Ha még csak rólam lett volna szó, nem csodálkozom, csak a szokásos rutinnak tettem volna eleget. De most Sanelának is jönnie kellett. Csak nem halt meg valaki? Fel nem foghattam, mi történhetett.

Görcsbe rándult a gyomrom, ahogy végimentünk az iskola folyosóján. Nyugtalan voltam. Az irodába lépve láttuk, hogy papa is odabent van. Megnyugtató a látványa. Az ő alakját a nyugalommal kapcsoltam össze. De most mégis volt az egészben valami nyugtalanító. Minden olyan feszült volt és ünnepélyes. Nem értettem semmit az egészből, csak éreztem, hogy apáról és anyáról lesz szó, és hogy nincs ebben semmi vicces. De most már mindent értek; most, hogy belekezdtem ebbe a könyvbe, helyükre kerültek a hiányzó darabkák.

1990-ben a gyámhatóság úgy rendelkezett, hogy apám kapja meg a felügyeleti jogot. Anyánknál borzalmasakká váltak a körülmények, nem utolsósorban miatta. Ezt kénytelen vagyok kimondani. Magánkívül volt. Most még minket is el fog veszíteni? Rettenetes volt az egész, csak sírt, egyre sírt, ő, aki fakanállal vert minket, aki pofonokat osztogatott, aki nem figyelt ránk, aki megjárta a két férjével. Most minden összeomlott körülötte. Pedig ő szerette a gyerekeit. Egyszerűen nehéz volt az élete. És apám mintha megértette volna, mi zajlik le benne. Még aznap délután odament hozzá, és azt mondta:

– Nem akarom, hogy elveszítsd a gyerekeidet, Jurka.

De azután bekeményített, és apám nem az a fazon, akivel szórakozni lehet.

– Ha nem változik a helyzet, soha többé nem látod a gyerekeidet – mondta kíméletlenül. Hogy utána mi történt, azt nem tudom, de Sanela néhány hétig apánál lakott, én viszont mindezek ellenére mamánál maradtam. Nem volt túl jó ötlet. Sanela nem érezte magát jól apánál. Egy alkalommal a földön fekve találtuk apát. Az asztalon sörösdobozok és -üvegek.

– Papa, ébredj fel! Ébredj fel!

Nem értettem, miért nem figyel ránk. Mindenképpen segíteni akartunk neki. Lehet, hogy fázik? Ráterítettünk néhány törülközőt és egy plédet. Sanela valószínűleg többet értett az egészből, mint én. Ő már kiismerte apa hangulatingadozásait, előfordult, hogy váratlanul felemelte a hangját és ordítani kezdett, mint egy medve. Azt hiszem, Sanela ettől nagyon megijedt. Emellett hiányzott neki a kisöcsénk. Vissza akart menni anyához. Én épp ellenkezőleg. Nekem apa hiányzott. Fel is hívtam egyik este. Kétségbeesettnek tűnhettem, magányosnak éreztem magam Sanela nélkül.

– Nem akarok tovább itt maradni – mondtam.

– Gyere ide – szolt bele a telefonba apám –, küldök érted egy taxit.

1991 márciusában újabb döntés született velünk kapcsolatban. Sanela anyánkhoz került, én apához. Elválasztottak a nővéremtől, de utána is összetartottunk, már amennyire lehetett. Sanelával nagyon közel állunk egymáshoz. Ő fodrász lett – mindenki, aki betér a szalonjába, megállapítja, hogy mennyire hasonlít rám.

– Ugyan már! Zlatan az, aki hasonlít rám.

Kemény csaj, de egyikünknek sem volt könnyű. Apám, Šefik, 1991-ben beköltözött Malmöbe, a Värnhemstorgetre. Apánkról mindenki úgy tudta, hogy nagy szíve van, és ha kell, meghalna értünk. Persze semmi nem úgy történt, ahogy számítottam rá. Hiszen én csak a

hétvégék alapján tudtam megítélni, amiket együtt töltöttünk, amikor hamburgert és jégkrémet vett nekünk.

Most viszont együtt töltöttük a hétköznapijainkat. Apánál minden olyan üres volt. Valami hiányzott. Talán a női kéz gondoskodása. A lakásában volt egy tévé, egy heverő, egy könyvespolc és két ágy. Semmi több. Semmi kedves. És igen, voltak még sörösüvegek az asztalon, szőnyeg a padlón. Ha úgy hozta a kedve, letapétázott egy újabb falat a lakásban.

– Majd holnap folytatom – nyugtatott meg, amikor befejezte. Persze semmi nem lett az egészből. Gyakran költöztünk, és soha nem tudott rendet tartani. Engem leginkább az üresség zavart.

Apám gondnokként dolgozott. Mindennap fáradtan jött haza, és otthon azonnal lerogyott a tévé elé, vagy a telefon mellé, le sem vette a kertésznaadrágját, aminek a zsebei tele voltak csavarhúzókkal és más szerszámokkal. Nem szerette, ha ilyenkor zavarjuk. Magába mélyedt, és fülhallgatóval jugoszláv népzene hallgatott. Bolondult a jugó zenéért. Felvett néhány saját kazettát is. Igazi showman volt az öreg, ha éppen kedve volt hozzá. Legtöbbször azonban magába fordult, elvonult a maga kis világába. Ha felhívtak a haverok, elhajtotta őket.

– Fejezzétek már be a telefonálgatást! – ordította.

Nem engedte meg, hogy átjöjjenek hozzám a srácok, és ha mégis megjelentek, elzavarta őket. A telefonhoz nem nyúlhattam, senkivel nem tudtam beszélgetni. Vagyis igen, a faterommal. Komoly dolgokban számíthattam rá. Ilyenkor rendesen odatette magát, arrogáns volt és rámenős, ha éppen arra volt szükség.

Az emberek elképedve néztek össze, ki a fene lehet ez a fickó? De a hétköznapi dolgok – mondjuk, hogy mi történt az iskolában, az edzésen – teljesen hidegen hagyták. Magammal kellett megbeszélni a problémáimat, vagy elmentem otthonról. Az első néhány hónapban

Sapko, a féltestvérem is velünk lakott. Vele legalább tudtam néha beszélgetni. Tizenhét éves lehetett akkoriban. Őszintén? Nem is nagyon emlékszem már rá. Apám elég gyorsan kirúgta, mert állandóan egymásnak mentek. Rettenetes volt. Így megint magunkra maradtunk apámmal, aki naphosszat csak meredt maga elé, és ivott. Üres volt az élete. És ez még csak hagyján, de a hűtőnk is kiürült.

Egész nap kint voltam, fociztam, lopott bringákon száguldoztam. Amikor hazaértem, farkaséhes voltam. Rögtön a hűtőszekrényhez mentem, és közben sűrűn fohászkoztam, hogy találjak is benne valamit. De nem volt benne más, csak a szokásos, tej, vaj, zsemle, jobb esetben gyümölcsle, négyliteres kiszerelesben, amit az araboknál vett, mert ott volt a legolcsóbb. És igen, sör: Prips Blå és Carlsberg. Hat doboz, fóliával körütekerve. Előfordult, hogy sörön kívül semmi sem volt a hűtőben, nekem meg kilyukadt a gyomrom az éhségtől. Azt az érzést soha nem felejttem el.

Kérdezd csak meg Helenát! Mindig arra kérem, hogy csordultig legyen a hűtőszekrény kajával. Egyik nap Vincent, a fiam, nyafogni kezdett, hogy miért nincs még kész az ebéd. Pedig a tészta már ott főtt a lábosban. Eszméletlen. Azért morgott, mert várnia kellett. Fogalma sincs, milyen jó dolga van.

Átkutathattam a hűtőszekrény minden zugát, de nem találtam semmit, még egy otffejtett húsgombócot sem. Teletömtem a hasam pirítóssal. Ehettem volna még egy zsemlet, esetleg átmehettem anyámhoz. Csakhogy nem voltam biztos a kedves fogadtatásban. Hányszor hallottam:

– Még téged is ide esz a fene? Hát apád nem etet? Mit gondolsz, én lopom a pénzt? Ki akarsz zabálni a vagyonomból?

Ennek ellenére segítettünk egymásnak. Apámnál elkezdtem kicsit harcolni, hogy én is kapjak a sörből. Időnként megittam egyet-kettőt, de vigyáztam, nehogy feltűnő legyen.

Csak később jött rá, hogy rájárok. Sört mindenhol lehetett találni a családban, az asztalon, a polcokon. Az üres üvegeket összegyűjtöttem, és visszavittem a boltba. Ötven órét kaptam darabjáért. Szerencsére mindig volt elegendő üres üveg, nekem pedig zsebpénzem. A valóság azért nem volt ilyen szórakoztató. Mint a hozzám hasonló gyerekek, én is megtanultam, hogyan kezeljem a helyzetet. Tudtam, mikor lehet apámmal beszélni, és mikor érdemes elkerülni. Mindig nyugodtabb volt másnap, ha előző este ivott. Néha kiszámíthatatlan volt a viselkedése. Olykor szinte semmi nem kellett hozzá, és már tombolt, olykor hihetetlenül nagyvonalú volt. Mondjuk, a kezembe nyomott egy ötszáz koronást, csak úgy. Akkoriban focistaképeket gyűjtöttem. Egy csomagban három képet és egy rágót lehetett kapni. Mindig nagy probléma volt, ha választanom kellett: *Melyik csomagot vegyem meg? A Maradonásat?* Gondban voltam akkor is, ha csak az unalmas svéd focisták közül tudtam választani. Apám egyik este beállított egy egész karton fényképcsomaggal. Micsoda este volt! Válogattam a jobbnál jobb arcok között, aztán bekapcsoltuk a tévét, és beszélgettünk.

Roszsabb volt a helyzet, amikor részeg volt. Horrorisztikus képek vannak a fejemben ezekről az estékről. Ahogy egyre nagyobb lettem, egyre inkább felvállaltam vele a konfliktusokat. Nem a háta mögött beszéltem ki, mint a bátyám. Megmondtam a szemébe, hogy mit gondolok.

– Sokat iszol, fater!

Alighogy kimondtam, kitört a balhé. Ordítózni kezdett velem, én persze nem hagytam magam. Faszságokat vágtunk egymás fejéhez, és még az sem zavart, amikor azt mondta, hogy majd kihajítja a lakásból. Nekem fontos volt, hogy bebizonyítsam, meg tudom védeni magam. Szóval, néha tényleg pokoli volt otthon.

Soha nem bántott. Talán egyszer. Felemelt két méter magasba, és lehajított az ágyra. Azt is azért, hogy legyenek kedves Sanelával, a kis

szeme fényével. Egyébként a világ legkedvesebb embere volt, és csak mostanában értettem meg, mennyire nehéz volt neki.

A bátyám szerint azért ivott, hogy alkoholba fojtja a gondjait. Nem ez volt a teljes igazság, megviselte a balkáni háború.

Nekem az egész háború-dolog olyan mesterségesnek tűnt, soha nem tudtam meg, mi is volt valójában. Felépítettem a magam kis védelmi rendszerét. Először nem értettem, hogy az anyám és a lánytestvéreim miért hordanak fekete ruhát – mintha hirtelen a fekete jött volna divatba. A nagyanyám, anyám anyja, meghalt egy horvátországi bombatámadás során. Az emberek aggódtak, kivéve engem, mert baromira nem foglalkoztam azzal, hogy ki szerb, ki horvát vagy ki bosnyák, vagy bármi. De valahogy apámnak volt a legnehezebb.

Bijeljina-ban született, Boszniában. Kőműves volt, és az egész rokonsága, a barátai, mind ott maradtak a városban, és hirtelen a legnagyobb pokol közepén találták magukat. Szinte az egész várost lerombolták a harcok során, megbecstelenítették. Nem csoda, hogy megint muszlimnak vallotta magát. A szerbek bevonultak a városba, és kivégeztek több száz mohamedánt. Apám barátai is köztük lehettek, legalábbis úgy sejtem, a családja pedig menekülni kényszerült. Bijeljina lakosságát kicserélték, az elnéptelenedett házakba szerbek költöztek be, apám régi otthonába is. Egy idegen egyszerűen besétált, és betelepedett a házba. Ezek után már értem, miért töltött annyi estét némán a tévé előtt a híradóra várva, és a telefon mellett, hogy híreket kapjon odalentről. A háborúról érkező újabb és újabb hírek felemésztették. Csak ült ott magányosan, ivott, gyászolt és hallgatta a jugó zenéjét. Nem szerettem ilyenkor otthon lenni, inkább leléptem a haverokhoz vagy anyámhoz. Apám egy másik világban élt.

Apámmal ketten éltünk a lakásban, anyámnál viszont mindig állt a bál. Jöttek-mentek az emberek, nagy volt a zsvaj. Később anyám öt lépcsőházzal feljebb költözött ugyanabban az utcában, a

Cronmansvåg 5A-ba, a nagynéném, Hanifa – Hanna, ahogy én hívtam – lakása fölé. Én, Keki és Sanela közelebb kerültünk egymáshoz. Azért anyámnál is voltak gondok. Az egyik féltestvérem egyre keményebben drogozott. Mama minden egyes telefoncsörgésre vagy ajtókopogtatásra összerezsent. Mintha azt mondta volna, nem jutott már ki nekünk épp elég a bajból? Mama gyorsan megöregedett, és hisztérikusán reagált a kábítószer nevének említésére is. Nem is olyan rég felhívott azzal, hogy valami kábítószer van a hűtőszekrényében, és sírt. Dühösen rácsörögtem az öcsémre, és lecsesztem, hogy mi ez már megint. Ő persze semmit sem értett az egészből, aztán beugrott neki, hogy mama biztosan a bagóra gondol. Megnyugtattam anyámat, hogy nincs kábítószer a hűtőszekrényében, csak bagó.

– Ugyanaz a szar – mondta anyám.

Megviselték a mi kamasz éveink, és belátom, hogy rendesebbek is lehettünk volna vele. De senki nem tanította meg nekünk, hogyan kell ezt csinálni. Kemény dolgokhoz voltunk szokva. A narkós nővérem ki-be járkált az elvonóba, és amikor hazajött, kezdte az egészet előlről. Végül anyám megelégelte és kidobta, vagy ő szakított a családdal, nem tudom. Nem is igen emlékszem, csak arra, hogy kemény volt. Haragtartóak és szenvedélyesek tudtunk lenni. Könnyen kimondtunk olyanokat, hogy: soha többé nem akarlak látni! És ehhez hasonlókat.

Egyszer meglátogattam a drogos nővéremet a lakásán. Azt hiszem, éppen születésnapom volt. Ajándékot vett nekem. Mindig kedves volt hozzám. És akkor történt valami, amit nem értettem. Vécére akartam menni, de ő pánikszerűen megállított.

– Nem, nem mehatsz be! – kiáltotta, majd berohant a fürdőszobába, és magára zárta az ajtót. Persze felfogtam, hogy valami nincs rendben. Hogy itt lappang valami titok. És nem ez volt az egyetlen ilyen élményem. Említettem már, hogy engem nem avattak be a zűrös

ügyekbe. Nekem megvolt a magam élete a bringákkal, a focival és az álmaimmal, hogy egyszer majd olyan leszek, mint Bruce Lee és Muhammad Ali.

A fateromnak volt egy bátyja, Sabahudinnak hívták, még a régi Jugoszláviában lakott. Mindenki csak Sapkónak hívta, a bátyám útána kapta a nevét. Sabahudin bokszoló volt, igazi tehetség. A Radnički nevű klubban bokszolt, Kragujevácbán, a klub megnyerte a jugoszláv bajnokságot, Sabahudin pedig országos bajnok lett. 1967-ben, amikor huszonhárom évesen újránősült, kiment úszni a Neretvára, és belefulladt. Biztos, hogy volt valami gond a szívével, vagy a tüdejével. Az egész család gyászolta. Apám megbolondult, újra és újra végignézte a bokszmeccseket, amiket felvett, Muhammad Ali, Tyson, Foreman meccseit, és amikor ez nem volt elég, jöttek a Bruce Lee- és a Jackie Chan-filmek.

Ezt lehetett nézni otthon, a svéd tévé mintha nem is létezett volna. Egy teljesen más világban éltünk. Húszéves voltam, amikor először néztem végig egy svéd filmet, így fogalmam sem volt arról, kik a híres svéd tévésztárok és sportolók. Mint mondjuk, Ingemar Stenmark. De Alit ismertem! Valóságos ikon volt! Azt csinálta, amit jónak látott. Nem érdekelte, mit mondanak az emberek. Senkitől nem kért bocsánatot, és ezt nagyon megjegyeztem. Kemény volt! Ő lett a példaképem. Olyan akartam lenni, mint ő. A legmenőbb! Rosengårdban előfordult, hogy beszóltak a többiek. A legnagyobb megszégyenítés az volt, ha köcsögnek neveztek valakit. Szóval épp elég alkalom akadt arra, hogy bizonyítsd, te vagy a menő.

Persze, csak akkor kötöttek beléd, ha okuk volt rá. Nem volt szokás belepiszkítani a saját fészünkbe. Inkább az volt a jellemző, hogy összefogtunk mások ellen. Én is azok között voltam például, akik szembeszálltak a rasszistákkal november harmincadikán, és egyszer a Malmö-fesztiválon is. Vagy kétszáz rosengårdi vett üldözőbe

egy fickót. Őszintén szólva, nagyon gáz volt. De mivel én is közéjük tartoztam, hát beálltam a sorba. Nem volt mindig egyszerű menőnek lenni.

Amikor apával a Stenkulanskola mellett laktunk, ha átmentem anyához, mindig végig kellett mennem egy betonalagúton, ami keresztezi az Amiralsgatát, és pontosan szemben van az Annelundhíddal. Jó néhány évvel azelőtt apát éppen azon a helyen rabolták ki és verték meg. Kórházba kellett szállítani, mert beleszúrtak a tüdejébe. Próbáltam elnyomni magamban ezt az emlékképet, de minél jobban erőltettem, annál jobban a felszínre tört. A városnak ezt a részét keresztezi egy vasúti sín és egy autóút is. Az alagútnál van egy ronda kerítés és két lámpa; az egyik a bejáratánál, a másik a kijáratnál. Amúgy az egész tök sötét volt és félelmetes. A két lámpa olyan volt számomra, mint valami világítótorony. A lámpák közötti szakaszon persze be voltam szarva, és a szívem majd kiugrott a helyéről. Másra sem tudtam gondolni, mint hogy odabenn mindenféle gyanús alakok rejtőzködnek, olyanok, akik apát is megtámadták. Rohantam, ahogy csak bírtam, nehogy bárki is utolérjen. Szakadt rólam a víz. Muhammad Ali nem lett volna büszke rám.

Egy alkalommal apa elvitt engem és Sanelát az arlövi uszodába. Viszszafelé beugrottam egy haveromhoz. Amikor hazaindultam, zuhogni kezdett. Esett, mintha dézsából öntötték volna, én meg tapostam a pedált, ahogy bírtam. Teljesen átáztam. Akkoriban a Zenithgatán laktunk, Rosengårdtól kicsit arrébb. Fáradt voltam, és baromira fájt a gyomrom. Annyira, hogy mozdulni is alig bírtam. Összegörnyedtem az ágyban a fájdalomtól. Azt hittem, belepusztulok.

Apám odajött hozzám, és hát tudjuk, hogy milyen volt, mindig üres volt nála a hűtőszekrény, és sokat ivott. De ilyen helyzetekben tudta, hogy mit csináljon, hívott egy taxit, és a karjában vitt ki a

kocsihoz. Könnyű voltam, mint a tollpihe, apám meg erős, mint egy oroslán. Amikor leértünk, odakiáltott a sofőrnek. A sofőr nő volt.

– Ez itt a fiam, a szemem fénye, úgyszólván kurvára nem érdekelnek a közlekedési szabályok, taposs bele a gázba! Fizetem a büntetést, ha kell. – A nő át is hajtott két piroson a malmói Allmänna kórházig vezető úton. Vészhelyzet volt, mint kiderült; kapnom kellett a gerincembe egy injekciót. Apám káromkodott, mert hallott olyan sztorikat, hogy megbénulhatnak az emberek az ilyesmitől. Úgy emlékszem, megfenyegette őket, hogy nem ússzák meg szárazon, ha valami bajom lesz.

Nagy nehezen lenyugodott, én meg hasra feküdtem, és vártam, hogy belém nyomják a tűt. Kiderült, hogy agyhártyagyulladásom van. A nővér behúzta a függönyöket, és lekapcsolta a szobában a villanyt. Azt mondta, sötétnek kell lennie körülöttem, beadott valami gyógyszert, apám meg ott virrasztott mellettem. Másnap hajnali ötkor felébredtem, és már jól éreztem magam. Fogalmam sem volt arról, hogy történhetett az egész.

Nem nagyon törődtem azzal, hogy mit eszem. Alacsony voltam és sovány. Valamilyen oknál fogva mégis erős voltam. Nem nagyon tudtam megülni a fenekemen, kerestem az izgalmakat. Állandóan jöttem-mentem. Hajtott valami belülről, és éppen úgy, mint apám, én is könnyen felhúztam magam. Csak mostanában értettem meg, milyen kemények voltak ezek az évek. Apám kedélye ingadozott. Hol elmerült a maga kis világában, hol meg a legkisebb dolgon is bepörgött.

Apa elvárta, hogy férfiként viselkedjek. Nem volt helye a nyafogásnak. Megtanultam, hogy ha kell, össze kell szorítani a fogam, és menni tovább. Önfeláldozást is tanultam tőle. Egyszer vett nekem egy ágyat az IKEA-ban, de a szállításra már nem volt pénzünk. Ötszáz korona lett volna, ha jól emlékszem. Nem maradt más hátra, apám

a hátára vette az ágyat, és cipelte kilométereken keresztül, én meg mögötte caplattam az ágyvéggel a kezemben. Eszembe sem jutott, hogy megkérdezzem tőle:

– Papa, nem akarsz megállni pihenni?

Csak ment előre. Ilyen volt. Egy igazi macsó. A szülői értekezleteken sem adta fel ezt a stílust. A többi szülő meg összesúgott mögötte:

– Kinek az apja lehet?

Az emberek nem felejtették el, ha találkoztak vele. Tiszteletet vívott ki magának, a tanárok biztos többször rám szálltak volna, ha az apám nem ilyen. Jobb, ha óvatosan bánunk ezzel a fiúval, gondolhatták.

Sokszor megkérdezték már tőlem, mit csinálnék, ha nem lennék focista. Bevallom, nem tudom. Lehet, hogy bűnöző lennék. Benne voltam egy-két dologban. Lopni jártunk, és nem csak biciklit. Loptam áruházakban is. Kellett az izgalom. Beindultam ezektől az akcióktól, még jó, hogy az apám nem tudott semmiről. Hiába ivott sokat, voltak szabályok, amiket be kellett tartani. Ki kellett állni magadért, és igen, a lopás is a tiltott dolgok közé tartozott. Ha kiderült volna, nem álltam volna meg előtte a lábamon.

A Wessels áruházban, amikor a pufdzsekinkbe rejtettük a cucokot, már nem egyszerű csokoládélopásról volt szó. Sikerült ezer-négyszáz korona értéket elemelnünk. Szerencsére a haverom faterja eljött értünk, és amikor megérkezett a levél, amelyben apámat értesítették a lopásról, sikerült összetépnem, még mielőtt az öreg hazajött volna. Mivel ezt megúsztam, folytattam a lopást. Szóval nagyon rosszul is alakulhatott volna.

Egyvalamiben azonban biztos voltam. Soha nem nyúltam volna drogokhoz. Már apa sörözését is nehezen viseltem. Anyám cigaretta-ít is kidobtam. Gyűlöltem a drogok minden fajtáját. Tizenhét éves

voltam, amikor először berúgtam, utána hánytam a lépcsőházban. Később sem nagyon fordult elő velem, csak egyszer, egy juventusos meccs után. Akkor is Trézeguet heccelt föl, hogy dobjak be néhány rövidet.

Sanela és én arra is nagyon odafigyeltünk, hogy Keki ne jusson droghoz, vagy alkoholhoz. Az öcsém helyzete sem volt egyszerű.

Törődtünk vele. Ha valami lelki baja volt, Sanelához ment, a keményebb dolgokkal hozzám fordult. Kiálltam mellette és felelősséget vállaltam érte. A haverjaimmal vagy a csapattársaimmal már nem voltam ilyen kedves. Sokszor voltam velük bunkó. Azt hiszem, fölbosszantana, ha valaki Maxival vagy Vincenttel csinálna ilyet. Szerencsére azóta felnőttem.

Egyszerre voltam fegyelmezett és vad. Megideologizáltam a viselkedésemet. Mindent megcsináltam, amiről beszéltem. Soha nem jártattam csak úgy a számát. Nem voltam eltelve magamtól, és nem néztem le senkit. Nem úgy, mint némelyik svéd sztár, akik csak hősöknek. Én egyszerre szerettem volna a legjobb és a legmenőbb lenni. Nem vágytam arra, hogy szupersztár legyek. Meg sem fordult a fejemben, hiszen tudtam, hogy honnan jövök. Rosengårdban nőttem fel. Lehetséges azonban, hogy épp emiatt lettem más.

Akkoriban elég zavaros voltam, és nem voltam valami bölcs. De volt személyiségem. Gyakran elkéstem az iskolából, nehezen ébredtem. Ezzel ma is így vagyok, de azóta megtanultam a leckét. A matek könnyen ment. Ahogy a foci is. Gyorsan eszembe jutott a megoldás, de a levezetéseket lusta voltam leírni, így a tanár többnyire azt hitte, hogy puskáztam. De nem olyan diák voltam, akitől elvárták volna, hogy kiváló eredményei legyenek. Inkább az a típus, akit könnyen kirúgnak az iskolából. Ha kellett, mindent meg tudtam tanulni. A dolgozatok előtt bevágtam, amit kellett, hogy utána azon nyomban el is felejtsem. Nem voltam rossz tanuló. Egyszerűen nehezemre

esett egy helyben ülni. Radírral dobálóztam, és egyéb baromságokat csináltam. Zabszem volt a fenekemben.

Nem volt nyugodt a gyerekkorom. Gyakran költöztünk, általában egy évig voltunk egy helyen, amit a tanárok ki is használtak, hogy megszabaduljanak tőlem. A körzet szerinti iskolába kell járni mindenkinek, mondogatták, ez a szabály. Az iskolaváltások miatt nem nagyon voltak barátaim. Apám robotolt a munkahelyén, ivott és gyakran csengett a füle. Azt mondta, hogy zúg valami a fejében, én pedig próbáltam magamra koncentrálni, és kizárni az életemből a káoszt, ami a családomat jellemezte.

Mi, akik a Balkánról származunk, elég keményen nyomjuk. A drogos nővérem összeveszett anyámmal, sőt velünk is, ami persze nem csoda, mert nem tudtuk elfogadni, ahogyan él. De egy másik nővérem is elment otthonról. Anyám szinte kitörölte az emlékezetéből. Fogalmam sem volt róla, hogy miért. Volt valami zúr, valamelyik pasijával, egy jugoszláv fiúval. A nővérem és a fiúja összevesztek, a muter meg a pasi pártjára állt, amin jól összevesztek a nővéremmel, volt ordítózás, szörnyű dolgokat vágtak egymás fejéhez. De ettől még túltehetnék volna magukat rajta.

Nem ez volt az első veszekedés a családban, de anya büszke volt, és úgy tűnik, mindkettőjüknek ez volt az utolsó csepp a pohárban. Én is nehezen felejték. Sejttem, hogy mit érezhettek. Nekem is gyakran eszembe jut a sok rossz dolog, amit ellenem elkövettek. Nagyon nehezen felejték. Anyám és a nővérem akkor átléptek egy határt.

Öten voltunk testvérek, és már csak hárman maradtunk otthon, én, Sanela és Aleksandar. Nem tudtuk korrigálni a hibát. Gyógyíthatatlan volt a seb. A nővérem elköltözött, és teltek egymás után az évek. Tizenöt évvel később a nővérem fia felhívta anyámat. Felhívta az unokája.

– Szia, nagymama – mondta, de anya nem akart tudomást venni róla.

– Téves – mondta, és letette a kagylót.

Nem akartam hinni a fülemnek. Émelyegni kezdtem. Leírhatatlan, amit éreztem. Legszívesebben a földbe süllyedtem volna a szégyentől. Hiszen nem tehet ilyet! Nem tehet ilyet a saját unokájával! De a családom túlságosan is büszke volt, és nekünk nem volt választásunk. Örültem, hogy nekem legalább ott volt a foci.

3

Rosengårdban a házaknak közös udvaruk volt. Egyik udvar sem különbözött a másiktól, azaz mégis. A cigány udvart lenézték, akik a többi udvarhoz tartoztak. Azt, hogy melyik udvarhoz tartozunk, nem az határozta meg, hogy a szüleink honnan jöttek. Szóval az albánok nem feltétlen az albánokkal, a törökök meg nem csak a törökökkel tartottak össze. Azt az udvart, ami anyám házához tartozott, Törnrosennek, vagyis Vadrózsának hívták. Volt benne hinta, játszótér, futballpálya. Egész nap rúgtuk a bőrt. Néha nem engedtek játszani, azt mondták, hogy túl kicsi vagyok. Ennyi elég volt ahhoz, hogy dühbe guruljak.

Utáltam, ha kizárnak valamiből, és utáltam veszíteni. Mégsem a győzelem volt annyira a fontos, hanem a játék, a cselezések. Az elismerő megjegyzések, hogy ez aztán jó volt! Szuper! Nagyon menő! Örültem, ha bejött a többieknek, amit a pályán nyomtam. Én meg gyakoroltam, mert mindenkit le akartam körözni, én akartam lenni a legjobb. Este kikiabáltak nekünk az ablakon, hogy kész a vacsora, gyertek enni azonnal! Mi visszakiabáltunk, hogy aha, megyünk, és játszottunk tovább, késő estig.

Az sem érdekelt bennünket, ha esett, ha fújt. Semmi nem tántorított el minket, fáradhatatlanok voltunk. Fontos volt, hogy gyorsan járjon az eszed és a lábad, különösen nekem, aki vékony voltam

és kicsi, és könnyen fellökhetek, úgyhogy megtanultam ügyesen kikerülni ezeket a helyzeteket. Kellott az elismerés. Még az ágyban is fociztam, azon tűnődtem, milyen trükköket tudnék még kitalálni másnapra. Mintha egy film ment volna folyamatosan a fejemben.

Az első klubom az MBI (Malmö Boll og Idrottsförening) volt. Még csak hatéves voltam, amikor elkezdtem. Egy salakpályán játszottunk, ami néhány zöldre festett barakk mögött húzódott. A lopott bringákon viharoztam a tréningre, és nem mondhatnám, hogy mindig szorgalmas voltam. Néhányszor haza is küldtek az edzőim, persze beszóltam nekik és kiabáltam velük. – Vigyázz a szádra, Zlatan! – figyelmeztettek. Dühösnek és elveszettnek éreztem magam. Az MBI-ben vegyesen voltak svédek és külföldiek, a szülők közül sokan még Törnrosenből emlékeztek rám, és nem voltak oda értem. Én gondolkodás nélkül visszapofáztam mindenkinek, aztán átmentem egy másik klubba, az FBK Balkanba. Az legalább más volt.

Az MBI mérkőzésein a svéd papák lájtos szurkolását lehetett hallani:

– Gyerünk, fiúk! Ügyesek vagytok!

A Balkán meccsein más volt a helyzet.

– A kurva anyád, te tetű! – hallottam az őrült, láncdohányos jugoszlávok ordítózását, akik, ha úgy tetszett, hozzánk vágták a cipőjüket. Fasza, gondoltam, akárcsak otthon. Itt jól éreztem magam. Az edzőm bosnyák volt. Jó csapatban játszott még odahaza, Jugoszláviában, és idővel olyan volt, mintha az apánk lett volna. Hazavitt minket kocsival, és adott néhány koronát fagyira, hogy elnyomjam kicsit az éhségem.

Egyszer beálltam a kapuba. Már nem emlékszem, hogy miért. Leginkább arra tippelek, hogy beszóltam a kapusnak, hogy rosszul csinálja, és hogy majd én megmutatom, hogy kell. A meccsen egyik gólt lőtték nekem a másik után. Ezen aztán nagyon felhúztam magam, és

nekimentem mindenkinek, és üvöltözve elküldtem őket az anyjukba. Hogy az egész foci egy kalap szar, menjen az egész világ a picsába, egyedül a jégkorong ér valamit.

– Majd megmutatom, hogy sztárhokis leszek! Ti meg mind kinyalhatjátok majd!

Utánajártam ennek a jégkori dolognak, kibaszott sok cucc kellett hozzá! De beszerezem, kerüljön, amibe kerül. Aztán mégis folytattam azt a szaros focit. De soha többé nem álltam be a kapuba, és csatár lettem. Kegyetlenül jó voltam.

Egyszer, amikor meccsünk volt, nem voltam időben a pályán. A közönség ordibálni kezdett:

– Hol van Zlatan? Hol van Zlatan?

Már csak néhány perc volt a kezdésig, az edzőm és a csapattársaim, gondolom, legszívesebben kinyírtak volna. Nem értették, miért hagyok ki egy ilyen fontos meccset. Csak akkor vették észre, hogy a távolban feltűnik egy örült alak egy lopott bringán, amint veszettül teker a pálya felé, és pillanatokon belül az edzőt fölborítva fog landolni. Vagy mégsem? És nem. Közvetlenül az edzőm előtt sikerült lefékezni a bringát, úgy, hogy keresztbe álltam a salakon, majd egyenesen berohantam a pályára.

Az edzőm öröme nem volt felhőtlen. Szálka lettem a szemében, de végül hagyott játszani, és úgy emlékszem, hogy megnyertük a meccset. Jó csapat voltunk. Emlékszem, egyszer megbüntettek valamiért, és az egész első félidőt a kispadon töltöttem. Négy-nullra vezetett az ellenfél, a Vellinge, csupa elkényeztetett jófiú, ők játszottak ellenünk, a bevándorlók ellen. Izzott a levegő a feszültségtől. Majd szétrobbantam az idegességtől. Hogy ültethetett le ez az idióta?

– Elment az esze? – vágtam oda az edzőnek.

– Nyugodj már le! Mindjárt rád kerül a sor.

A második félidejében állított be. Nyolc gólt rúgtam. Nyolc-ötre ver-
tük el a Vellingét. Büszke voltam magamra. Technikás voltam szuper
kezdősebességgel. Törnrosenben, ahol a muter lakott, kis sztárként
ünnepeltek, aki a legváratlanabb helyzetekben a legváratlanabb meg-
oldásokra képes. Hányan jártatták azóta a pofájukat, hogy ők már
akkor tudták, hogy Zlatanból még lesz valaki, bla, bla, bla. Meg hogy
az én kezem alatt nevelkedett, a legjobb barátom volt. Nem emlék-
szem, hogy bárkit érdekelt volna, mi van velem.

Az után az emlékezetes meccs után sem jutottam eszébe senkinek.
Egyik nagy klub sem jelentkezett, hogy felkaroljon, mint ígéretes te-
hetséget. Szaros kis kölyök voltam nekik. A lényeg mégiscsak az volt,
hogy nyolc gólt rúgtam egy meccsen.

Sokat voltam együtt egy fickóval, Tony Flygare volt a neve. Az ő
szülei is a Balkánról jöttek. Belevaló fickó volt. Nem Rosengårdban
lakott, hanem távolabb, a Vitemöllegatán. Ugyanabban az évben
születtünk, ő januárban, én októberben. Gondolom, emiatt is volt
nagyobb és erősebb, és emiatt tűnt tehetségesebbnek a fociban is.
Eltörpültem az árnyékában. Talán jót tett nekem, talán nem. Ki tud-
ja? Mindenesetre akkoriban nem számítottam még túl nagy tehet-
ségnek. Vad voltam és szilaj, aki nehezen tudta fegyelmezni magát.
Rendszeresen kiosztottam a csapattársaimat, a bírókat, és gyakran
váltottam klubot. Játszottam a Balkánban, aztán visszamentem az
MBI-be, aztán megint a Balkánba, majd a BK Flaggba. Totális volt
körülottem a zűrzavar. Engem senki nem vitt el az edzésre, a szüleim
néha mintha nem is léteztek volna.

Apámat alig láttam, mert vagy a jugoszláv, vagy a svéd haverjaival
volt. Azt hiszem, akkoriban ezzel nem volt sok gondom. Elvoltam ma-
gamban. Hozzászoktam már ehhez. Mégis szenvedtem tőle, azt hi-
szem. Nem volt, aki kontrolláljon. Megszoktam azt, ahogy éltünk, és
kellő távolságtartással viszonyultam hozzá. Apám olyan volt, amilyen.

Egyszerre reménytelen és csodálatos. Hol fent volt, hol lent. Nem számíthattam rá úgy, ahogy más gyerekek számíthatnak a szüleikre. De azért reménykedtem. Apámat olykor elkezdte fűteni a lelkesedés. Azt szeretne volna, hogy ügyvéd legyek.

Őszintén szólva, ennek nem sok esélyt adtam. Közülünk nem igazán lett senki ügyvéd. Mi örültségeket csináltunk, beleválók és kemények akartunk lenni, a szüleinktől pedig nem nagyon kaptunk segítséget. Nemigen ültek le velünk tanulni, és nem nagyon kérdezték meg, hogy szükségünk van-e segítségre. Ami nekem kijutott, az a sörösüvegek látványa és a balkáni zene, meg az üres hűtőszekrény és a délszláv háború. Azért előfordult, hogy apám szakított rám időt, ilyenkor a fociról beszéltünk, és én rettenetesen boldog voltam. Nem felejttem el azt a napot, amikor a fater egyszer csak azt mondta:

– Zlatan, egyszer egy nagy klubban fogsz játszani!

Volt az egészben valami komoly, ünnepélyes.

– Milyen nagy klubban? – kérdeztem. – Milyen nagy klubban?

– Egy jó csapatban, Zlatan. Egy menő klubban, mint az FF Malmö.

Azt hiszem, akkor nem nagyon értettem, hogy miről beszél. Fogalmam sem volt róla, mi számít jó klubnak, és mi nem. Persze tudtam, hogy milyen klubról beszél. Játszottam ellenük, amikor a Balkánban fociztam. Azt gondoltam: miért is ne? Ha a fater azt mondja... Persze fogalmam sem volt róla, hogy hol van a stadionjuk, és egyébként sem ismertem semmit Malmöben. Más világ volt. Tizenhét éves koromig nem is jártam a városközpontban. Nem értettem semmit az ottani életből. Megtanultam, milyen úton jutok el az edzésre. Kb. fél óra volt bejutnom. A cuccaimat egy reklámszatyorba gyűrtem, és a hónom alá csaptam. Érthető, hogy ideges voltam. Az FF Malmö komoly dolog volt. Nem olyan, hogy az ember elment edzésre, mert kedve volt focizni. Itt először próbajáték volt, meg kellett felelni bizonyos elvárásoknak. Láttam, hogy más vagyok, mint a többiek, és már fel

voltam készülve arra, hogy összepakolom a cuccomat és lelépek, amikor az egyik edző odajött hozzám. Nilsnek hívták.

– Üdv a csapatban, Zlatan!

– Ez komoly?

Tizenhárom éves voltam. Volt még rajtam kívül néhány külföldi a csapatban. Például Tony. A többiek svédek voltak, köztük néhány burzsuj gyerek Limnhamnól. Ufónak éreztem magam közöttük. Nem azért, mert apámnak nem volt villája, és nem járt el a meccsre. Másképp beszéltem, másképp viselkedtem a pályán. Időnként robbantam, mint a bomba, és verekedtem a pályán. Egyszer sárga lapot kaptam azért, mert ordibáltam a csapattársaimmal a pályán.

– Ezt nem engedheted meg magadnak! – mondta a bíró.

– Húzza a francba te is! – ordítottam vissza, és kirohantam a pályáról.

A svédeknek nem nagyon jött be a szövegem. A szülők azt akarták, hogy távolítsanak el a csapatból, én meg századszorra is csak arra tudtam gondolni, hogy kábé leszárom. Legfeljebb csapatot váltok megint. Vagy elmegyek taekwondózni. Baró lesz! Leszárom a focit. Az egyik idióta apa körbejárt egy papírral, amin az állt, hogy tegyenek ki engem a csapatból. Elég sokan aláírták. Zlatannak nincs többé helye a klubban, mennie kell! Mindenkit arra biztattak, hogy írja alá.

Béna egy dolog volt! Oké, beszéltem a fiának, nekimentem. Egészen pontosan lefejeltem. Utána iszonyúan zavart, hogy mit csináltam. Bementem a bringámon a kórházba, és bocsánatot kértem. De az, hogy aláírásokat gyűjtöttek, nagy baromság volt. Rakjuk ki Zlatant! Åke Kallenberg, az edzőnk, elképedve bámulta a papírlapot.

– Mi ez a képmutató baromság? – kérdezte, majd széttépte a feléje nyújtott papírt.

Jó húzás volt Ákétól. Kedveltem. Nagyon is. Amikor az ifiknél játszottam, majdnem egy éven keresztül voltam cserejátékos. És ő is azt

gondolta rólam, mint a többiek, hogy túl sokat cselezek a pályán, és túl nagy a pofám, hogy rossz a hozzáállásom és a viszonyom a csapata tagjaihoz. Abban az évben megtanultam egy nagyon fontos dolgot. Ha egy olyan fickó, mint én, el akarja fogadtatni magát, ötször jobbnak kell lennie, mint bármelyik svédnek. És tízszer annyit kell edzenie. Egyébként semmi esélye. Soha! Különösen akkor, ha az illető egy bringatolvaj.

Legjobb lett volna, ha soha többé nem kötök el több bringát, és biztos meg is tudtam volna állni, mert hát azért annyira nem voltam reménytelen eset. Csakhogy túl hosszú volt az edzésre vezető út, hét kilométer, amit többnyire gyalog tettem meg. Bevallom, ilyenkor nagy volt a kísértés, ha megláttam egy parkoló bringát. Egyszer elloptam egy sárga biciklit, ami tele volt pakolva mindenféle táskákkal meg csomagokkal. Nem zavart, hogy ilyen fura, már vittem is. Csak később kapcsoltam, amikor már megvettem vele néhány kört, hogy valószínűleg a postás járgányát kötöttem el. Gyorsan visszafordultam, és letettem kicsit arrébb, mint ahol találtam. Nem akartam még a helybéliek leveleit is lenyúlni.

Egy másik alkalommal eltűnt a bringa, amivel jöttem, én meg ott álltam a stadion előtt, éhes voltam és türelmetlen, az út hazáig pedig nagyon hosszú. Felfigyeltem hát egy biciklire az öltöző előtt. Feltörtem a zárat, ahogy máskor is. Jó kis bringa volt, még emlékszem. Másnap volt annyi eszem, hogy kicsit arrébb tegyem le, nehogy a régi tulajdonosa észrevegye. Három nappal később összehívták a csapatot. Már volt gyakorlatom az ilyesmiben. Az efféle találkozók többnyire bajt, bosszúságot, kioktatást jelentettek. Nekem meg már azon járt az eszem, hogy mit fogok mondani, ha megkérdeznek. A „nem én voltam”, „nem is láttam” típusú magyarázkodások jutottak eszembe. És igazam lett, a találkozó témája a másodedző eltűnt biciklijé volt.

– Láta valaki?

Senki nem látta. Én meg végképp nem. Ebben a csapatban jobb volt, ha meg sem szólaltam. Megjátszottam a hülyét, „nagyon sajnálom, tényleg, tudom, milyen ez, nekem is ellopták egyszer a bringám.”

Ennek ellenére nagyon megijedtem. Felfogtam, hogy mekkora baromságot csináltam. Hogy lophattam el a másodedző biciklijét? Az edzőket respektálni kell. Beláttam. Pontosabban úgy tettem, mintha odafigyelnék arra, amit mondanak a fociról, a taktikáról, a felállásról a pályán stb., a valóságban azonban mentem a magam feje után, és úgy játszottam, ahogy azelőtt. Ne figyelj rájuk! Ez volt a filozófiám. De ellopni az edző biciklijét? Ez még nekem is sok volt. Nem bírtam tovább, és odamentem a másodedzőhöz.

– Az van... – kezdtem bele a mondanivalómba – na, szóval kölcsönvettem egy kicsit a biciklijét. Vészhelyzet volt. Csak most az egyszer. Holnapra visszahozom.

Bűnbánó mosolyt erőltettem az arcomra. Úgy tűnt, bevette. Akkoriban sokszor segített rajtam a mosolyom. És azt is tudtam, hogy mikor érdemes viccelődni. Ennek ellenére nem volt könnyű. Én voltam a fekete bárány. Ha eltűnt valami, rajtam keresték. Mindenki tudta, hogy csóró vagyok. A többieknek megvették a legújabb cipőket, Adidast, Pumát, kengurubőről, én a bevásárlóközpontban vettem a cipőmet ötvenkilenc meg kilencven koronáért, a zöldséges pult mellett. És sorolhatnám tovább.

Amikor külföldre ment a csapat, a többiek kétezer koronát kaptak az útra. Nekem volt vagy húsz koronám. Előfordult, hogy apám inkább késett a lakbérrel, csak hogy segíthessen engem. Inkább tartozott, hogy én el tudjak utazni. De a lehetőségeimet össze sem lehetett mérni azzal, ahogy a haverjaim álltak.

– Gyere velünk, Zlatan, megyünk pizzázni, hamburgerezni...

– Kösz, majd máskor. Most nem vagyok éhes. Inkább lazulok kicsit.

Próbáltam megúszni anélkül, hogy gáz lett volna a viselkedésem. Zavarban voltam. Olyan helyzetbe kerültem, amivel soha azelőtt nem találkoztam. Elég zavaros korszak kezdődött ezzel az életemben. Nem akartam olyan lenni, mint a többiek. Oké, talán egy kicsit. Meg akartam tanulni, hogyan kommunikáljak velük. Leginkább a saját törvényeimet követtem ezután is, ez biztonságot adott. Hány-szor láttam már, hogy külvárosi srácok egyszer csak úgy kezdenek viselkedni, mintha a felső tízezerhez tartoznának. Szánalmas volt látni, ahogy igyekeznek. Én az ellenkezője voltam. Még keményebben nyomtam. Ahelyett, hogy azt mondtam volna, hogy csak húsz koronám van, azt mondtam, hogy semmim sincs. Nagyon vagány-nak éreztem. „Nincs egy vasam se!” Más voltam, mint ők. Rosengård volt az otthonom. Ez volt az identitásom alapja. Nem érdekelt, hogy fogalmam sincs róla, milyenek a svédek ideáljai.

Előfordult, hogy az A-osztályú meccseken mi voltunk a labdaszedők. Egyszer az FF Malmö és az IFK Göteborg játszott, szóval igmazi nagyágyúkat eresztettek össze. A csapattársaim teljesen beindultak, és autogramot kértek a sztároktól. Különösen Thomas Ravellire mentek rá, aki valóságos hős lett a '94-es vb-n, amikor tizenegyeseket védett a románok ellen. Engem nem hozott ennyire lázba a hír. Az én környezetemben nem nagyon beszéltek róla. Őszintén? Nem érdekeltek a svédek. Mégiscsak rosengårdi vagyok. A brazilokért rajongtam. Romarióért és Bebetóért. Ravellinek csak a szerelése tetszett. Azon tűnődtem, hogyan szerezhetnék be valami hasonlót.

A klub vezetői kitalálták, hogy bingólottót fogunk árulni. Fogalmam sem volt róla, hogy mi az, de bekopogtattam a környéken a

házakba, elmondtam, ki vagyok, mi vagyok, és hogy vennének-e tőlem lottót.

Nem volt nagy sikerem. Azt hiszem, egyet sikerült eladnom, és a karácsonyi naptárakkal is hasonlóképpen jártam. Vagyis egy darabot nem adtam el. Apám vette meg az összeset. Rossz üzlet volt. Nem álltunk olyan jól anyagilag, és amúgy is, minek kellett volna nekünk ennyi naptár. Nem mondhatnám, hogy nagy örömet szerzett, hogy ugyanazt a hónapot több naptárban egyszerre meg tudtam nézni. Az egész egy nagy baromság volt, és nem értettem, mi a fenének kellett az egész. Mintha koldulni küldtek volna minket.

Elég kemény évjárat voltunk. Tony Flygare, Gudmundur Mete, Matias Concha, Jimmy Tamandi, Markus Rosenberg. És én. Megint elkezdtek fúrni. „*Ő kezdte megint! Kötényt adott! Nem való a csapatba!*” Egynek se volt joga ahhoz, hogy döntsön a sorsomról. Valaki kitalálta, hogy abba akarom hagyni a focit. Ez nem volt igaz. Klubot akartam váltani. Nekem nem volt ott az apám, hogy megvédjen, amikor kell, vagy hogy drága felszerelést vegyen nekem. Egyedül kellett boldogulnom, a svéd papák meg a beképzelt kölkeik ott mószeroltak, ahol tudtak, és keresték az alkalmat, hogy újabb hibákat olvassanak a fejemre. Utáltam ezt a helyzetet. De a nyughatatlanságom is abba az irányba vitt, hogy történjen már valami körülöttem.

Johnny Gyllensjö, az ifik trénere, hallotta, hogy el akarok menni.

– Gondoljátok csak végig! Nem mindenkinek van gyerekszobája. Ha ezt engedjük, elveszítünk egy tehetséget.

Leszerződtek, apám írta alá a szerződést. Tizenötezeret kaptam egy hónapban, ez már elég ösztönző volt számomra. Próbáltam egyre jobban és jobban megfelelni. Most már nem az volt az alapszabály, hogy oda se figyelj arra, amit mondanak, hanem inkább az, hogy figyelj!

Mindent megtettem azért, hogy minél kevesebb érintéssel játszzak. De nem én voltam a legjobb. Tony még mindig lekörözött,

én meg nagyon igyekeztem, hogy legalább olyan jó legyek, mint ő. A korosztályomból mindenki a brazilokat próbálta másolni. Hecceztük egymást. Ez a foci már nem olyan volt, amit pár éve még Törnrosenben játszottam, az anyámék háza melletti pályán. Ha számítógéphez jutottunk, focivideókat néztünk, és próbáltuk ellesni a trükköket, fortélyokat, amiket Ronaldótól vagy Romariótól láttunk. Utána magunk is kipróbáltuk. Ha nem ment, újra és újra megnéztük, amíg rá nem jöttünk a titokra. Előre-hátra tekertük a filmet, hogy biztosak legyünk abban, amit láttunk.

Alaposan megtanultuk a labdakezelést. A brazilok járatták a labdát, és mi addig gyakoroltuk, amíg nekünk is ment. Aztán kipróbáltuk élesben is. Mindenki gyakorolt, ahogy csak bírt, én azonban egyre mániákusabban merültem el a részletekben.

Szerettem így játszani, és felőlem nyafoghattak az edzők meg az apukák, már csak azért is csináltam. Szóval nem alkalmazkodtam. Vagyis igen is, meg nem is. Másmilyen akartam lenni. Mindent meg akartam tanulni. Azt is, amit az edzőktől tanulhattam, és egyre jobban ment minden. Ennyire persze azért nem volt könnyű. Továbbra se voltam egyszerű eset – minden bizonnyal az otthoni körülmények miatt is –, valahogy meg kellett szabadulnom az indulataimtól.

Az iskolában kaptam egy különtanárt. Iszonyú dühös lettem. Zúrós voltam, az tény, talán a legrosszabb tanuló, de hogy korrepetálni kelljen? Művészetből ötösöm volt, négyesem angolból, kémiából és fizikából. Nem voltam narkós. Még csak bele sem slukkoltam egy cigarettába sem. Nyugtalan voltam, és csináltam néhány hülyeséget. Ezek meg kiegészítőbe akartak küldeni. Éreztették, hogy nem tartozom közéjük. Úgy éreztem magam, mint egy ufó. Tele voltam feszültséggel. Talán fölösleges mondanom, hogy csak tesiből voltam jó. De csak anyyi volt, hogy nem tudtam nyugodtan ülni a fenekemen a kezemben

egy könyvvel. Ha fociról vagy valamilyen labdajátékról volt szó, akkor tudtam koncentrálni.

Egyik alkalommal floorballoztunk az iskolában. A különtanárom odajött a tornateremhez, és bámulta, hogy mit csinálunk. Ha csak tehetne, a nyomomban volt, olyan volt, mint egy kullancs. Nagyon felhúzott. Fogtam az ütőt, és jól megküldtem a labdát, ami a nő fejéhez vágódott. Világbajnok ütés volt. Szerencsétlen sokkot kapott, csak bámult rám kikerekedett szemmel. Azonnal felhívták apámat. Elkezdtek neki a kisegítő iskoláról, pszichiátriai segítségről meg ilyenekről papolni. Ők persze nem tudták, hogy jobb, ha a faternak nem beszélnek ilyesmiről. Senki nem mondhat rosszat a gyerekére, legkevésbé a tanárai, akiknek inkább segíteniük kellene. Apámat előntötte a mérég, és a maga cowboy stílusában jól odamondogatott nekik.

– Kinek képzelitek ti magatokat, hogy pszichiátriáról papoltok itt nekem? Inkább benneteket kellene beküldeni, micsoda idióták vagytok ti? Az én fiamnak nincs semmi baja. A legjobb gyerek a világon! A picsába veletek!

Látszott, hogy nem tudnak mit kezdeni apámmal, a bolond jugóval. A különtanár pedig röviddel ezek után befejezte a ténykedését. Még hogy különtanár! Nekem? Felhúdom magam, ha csak eszembe jut. Oké, nem voltam mintagyerek. De mégsem teheték volna ezt velem. Mintha megbélyegeztek volna!

Ha Maxival vagy Vincenttel tenné ezt valaki, nagyon megjárná. Esküszöm. Én rosszabb lennék, mint az apám. Ezt a sztorit soha nem fogom elfelejteni. Mélyen megsértettek. Oké, lehet, hogy hosszú távon jót tett, mert keményebb lettem. Vagy legalábbis harciasabb. Rövid távon csak arra volt jó, hogy szembe helyezkedjek a dolgokkal.

Csak az járt az eszemben, mi lesz, ha randizni akarok egy csajjal, és ugye akkoriban még nem voltunk olyan magabiztosak. Nem lett volna túl menő különtanáros srácnak lenni, amikor már attól is

leizzadtam, ha a csajok telefonszámát kellett elkérni. Volt egy csaj, aki nagyon bejött nekem. Végre összeszedtem magam, és leszólítottam:

– Találkozunk suli után?

– Aha.

– A Gustavnál?

A Gustav nem volt más, mint a Gustav Adolf kapu Malmö központjában. Úgy tűnt, a csajnak bejön az ötlet. Amikor odaértem, nem volt ott. Ideges lettem. És el is bizonytalanított. Miért nem jött el? Már nem tetszem neki? Egy darabig még vártam, aztán elhúztam. Micsoda megaláztatás!

A csaj ezek szerint ejtett. Akar velem egyáltalán randizni valaki? Úgy döntöttem, hogy szarok az egészbe, és mégis futballsztár leszek. Aztán tudtam meg, hogy elég nagy barom voltam. A csajnak késett a busza. A sofőr késett az indulásnál. A csaj is éppolyan csalódott volt végül, mint én.